

00053006276

Sayı : 49654233-199
Konu Koruyucu Ağız ve Diş Sağlığı
Programı

DAĞITIM YERLERİNE

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de en sık rastlanan sağlık sorunu olan ağız ve diş hastalıkları, 2016 yılı TÜİK verilerine göre, 0-6 yaş grubu çocuklarda ilk beş hastalık arasında, 7-14 yaş grubunda ise % 23.4 ile ilk sırada yer almaktadır. Toplumda görülme sıklığının yüksekliği, genel sağlığa olan etkileri gibi nedenlerden dolayı bahse konu hastalıklar önemli bir halk sağlığı sorunu olarak kabul edilmekte ve mücadelede tedaviden çok koruyucu sağlık hizmetlerinin uygulaması gerektiği tüm dünyada kabul görmektedir.

- Bu gerçeklerden hareketle, Kurumumuzun 2014-2017 yılları arasında yapacağı faaliyetleri kapsayan Stratejik Plan'da "Koruyucu ağız ve diş sağlığı hizmetlerini geliştirerek sürdürmek" hedefine yer verilmiş; bu doğrultuda gerçekleştirilecek faaliyetlere bilimsel ve teknik destek sağlamak amacıyla oluşturulan Koruyucu Ağız ve Diş Sağlığı Bilimsel Danışma Komisyonu'nun tavsiyeleriyle; Öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik farkındalık eğitimlerinin yapılması,
- Anasınıfı ve ilkokul öğrencilerine, kademeli olarak florürlü vernik uygulanması,
- Okul sağlığı çalışmaları kapsamında, anasınıfı ve ilkokul öğrencilerinin ağız ve diş muayenelerinin gerçekleştirilmesi,
- Mevsimsel tarım işçilerinin çocukları başta olmak üzere dezavantajlı grupta yer alan öğrencilerin belirtilen hizmetlere erişimlerinin artırılması,

faaliyetlerini içeren "Koruyucu Ağız ve Diş Sağlığı Programı" hazırlanmıştır.

2017-2018 eğitim öğretim yılında 60 ayını doldurmuş anasınıfı öğrencileri ile ilkokul birinci, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerine iki kez florürlü vernik uygulanması; ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin, ilk uygulama öncesinde ağız ve diş muayenelerinin yapılması; farkındalık çalışmalarının devam ettirilmesi planlanmıştır.

Program kapsamındaki faaliyetlerin çeşitliliği ve hizmetin gerçekleştirileceği kitlenin büyüklüğü gibi nedenlerden dolayı;

- 1) Bir halk sağlığı müdür yardımcısının konuyu takip ve koordine etmek üzere görevlendirilmesi ve isminin ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilmesi,
- 2) İhtiyaç duyulan yerlerde kamu hastaneleri birliği genel sekreterlikleriyle de irtibata geçilerek gerekli sağlık personeli planlamasının yapılması,
- 3) Uygulama öncesinde, Kurumumuz tarafından gerçekleştirilen eğitici eğitime katılmış olan hekim/diş hekimi tarafından, illerde ağız ve diş muayenelerini yapacak diş

hekimleri/hekimleri ile uygulamada görev alacak diğer personelin teorik ve pratik eğitimlerinin tamamlanması,

4) Milli Eğitim Bakanlığı, koruyucu ağız ve diş sağlığı çalışmaları hakkında bilgilendirilmiş olup uygulamalar sırasında herhangi bir aksaklık yaşanmaması için il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinde görev yapan program sorumluları ile işbirliği içerisinde öğrenci listelerinin güncellenmesi ve planlamaların yapılması,

5) Uygulama öncesinde, okul idarecilerinin ve öğretmenlerin, uygulamalar hakkında bilgilendirilmesi,

6) Okul idaresi, öğretmenler, veliler, öğrenciler ile sağlık personeline yönelik olarak ağız diş sağlığı farkındalık ve sağlıklı beslenme eğitimlerinin planlanması ve gerçekleştirilmesi,

7) Yapılacak çalışmalara dair verilerin, thsk.gov.tr adresinde, kalite standartlarına göre revize edilmiş bir örneği yer alan formlara (FORM 1A, FORM 1B, FORM 2A, FORM 2B) kaydedilmesi ve bu formların muhafaza edilmesi hususunda gerekli tedbirlerin alınması,

8) Florürlü vernik uygulamaları öncesinde, thsk.gov.tr adresinde son hali yer alan Florürlü Vernik Uygulaması Aydınlatılmış Onam Formu'nun velilere ulaştırılması; veliler tarafından imzalanmış formların uygulama sırasında hazır bulundurulmasının sağlanması,

9) Florürlü vernik uygulamasının mümkün olduğunca altı ay arayla gerçekleştirilebilmesi; bunun sağlanamadığı durumlarda iki uygulama arasında en az üç ay süre olmasına dikkat edilmesi,

10) Program kapsamında, anasınıfından itibaren ağız diş muayenesi gerçekleştirilen her öğrencinin tüm yıllara ait ağız diş muayene formlarının bir arada muhafaza edilmesi, florürlü vernik uygulama sayısının kayıt altına alınması,

11) Kurumumuzca tedarik edilip halk sağlığı müdürlüklerine gönderilecek olan florürlü verniklerin uygun koşullarda muhafaza edilmesi,

12) Çalışmalar esnasında ihtiyaç duyulabilecek diğer malzemelerin (dil basacağı, steril gazlı bez, eldiven, maske, el antiseptiği, tıbbi atık torbası vb.), müdürlüklerce, uygulama öncesinde tedarik edilmesi,

13) Uygulamalar sonrasında açığa çıkacak atık/tıbbi atıkların uygulayıcı ekip tarafından ilgili mevzuata uygun bir şekilde bertaraf edilmesi,

14) Koruyucu ağız ve diş sağlığı çalışmalarında gerekli duyarlılığın sağlanması için yerel medyanın etkin olarak kullanılması;

15) Kurumumuz tarafından hazırlanmış ve thsk.gov.tr adresinde birer örneği bulunan afiş, broşür ve kitapçığın, gerekli hallerde, müdürlüğünüz imkânları ile çoğaltılarak yapılacak çalışmalarda kullanılması önem arz etmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. İrfan ŞENCAN
Bakan a.
Kurum Başkanı

EKLER:

Tablo (4 Sayfa)

DAĞITIM

Gereği:

81 İl Valiliğine (Halk Sağlığı Müdürlüğü)

Toplum Sağlığı Hizmetleri Daire Başkanlığı

Adres: Sağlık Mah. Adnan Saygun Cad. No: 55 06100 Sıhhiye / ANKARA

Tel: 0(312) 565 5000 Faks: 0(312) 565 5891

İnternet Adresi: www.thsk.gov.tr

Bilgi için: Özlem BÜYÜKBAŞ

Diş Hekimi

Tel: 0(312) 565 5997

e-posta: thsktsh.agizdis@saglik.gov.tr

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.saglik.gov.tr> adresinden ae131831-a17c-4287-9451-977325e64d9b kodu ile erişebilirsiniz.

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

NİĞDE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ KORUYUCU AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI PROGRAMI KAPSAMINDA İL GENELİ ÖĞRENCİ SAYILARI GRAFİĞİ

SN	YER	ANA SINIFI ÖĞRENCİ SAYISI	60 AYINI DOLDURMUŞ ANA SINIFI ÖĞRENCİ SAYISI	1.SINIF ÖĞRENCİ SAYISI	2.SINIF ÖĞRENCİ SAYISI	3.SINIF ÖĞRENCİ SAYISI	4.SINIF ÖĞRENCİ SAYISI
1	NİĞDE/MERKEZ						
2	ALTUNHİSAR						
3	BOR						
4	ÇAMARDI						
5	ÇİFTLİK						
6	ULUKIŞLA						
GENEL TOPLAM							

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

FLORÜRLÜ VERNİK UYGULAMASI AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU

Sayfa No:1 / 1

BİRİM/BÖLÜM

TOPLUM SAĞLIĞI HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI
NİĞDE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

2017 / 2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

Bu form, T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içerisinde yürütülecek olan koruyucu ağız ve diş sağlığı çalışmaları kapsamında gerçekleştirilecek florürlü vernik uygulaması hakkında, öğrenci velilerine yönelik olarak hazırlanmış aydınlatılmış onam formudur.

Lütfen, formu dikkatlice okuyunuz, sorularınızı ve anlayışamayan hususları ilgili diş hekimine/sağlık personeline danışınız.

UYGULAMANIN GEREKÇELERİ

1. Ağız ve diş hastalıkları, toplumumuzda yaygın olarak görülen, genel sağlığı etkileyebilen ve koruyucu önlemlerle engellenebilen hastalıklardır.
2. Çocuklarda en yaygın ağız ve diş hastalığı olan diş çürükleri ile ilgili tedbirlerin küçük yaşlarda alınması gerekmektedir.
3. Diş çürüklerinden korunmada; sağlıklı beslenme, düzenli diş fırçalama, diş hekimi kontrolü ve florür uygulamalarının birlikte gerçekleştirilmesi çok önemlidir.
4. Diş yüzeyine uygulanan florürün, çürük oluşumunu önleyici etkisi bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Her yaşta güvenle kullanılabilen florürlü vernik, okullarda uygulanabilecek en uygun koruyucu yöntemlerden biridir.
5. Bu programda, diş yüzeyine sürüldüğünde tükürük ile temas ederek kısa sürede sertleşen florürlü vernik kullanılacaktır.
6. Florürlü vernik yılda iki kez (3-6 aylık periyotlarla uygulanabilir), çürük risk düzeyi yüksek olan çocuklarda ise yılda dört kez uygulanabilir.

UYGULAMANIN BASAMAKLARI

1. Uygulama öncesinde öğrencilere diş fırçalama eğitimi verilir. Her öğrencinin, kendi diş fırçası ve macununu kullanarak, doğru ve etkin bir şekilde dişlerini fırçalamaları sağlanır.
2. Florürlü vernik uygulaması, bir diş hekimi tarafından ya da diş hekiminin gözetiminde, konu hakkında eğitim almış ebe, hemşire ve sağlık memuru tarafından gerçekleştirilir.
3. Tek kullanımlık ambalajlarda bulunan florürlü vernik, tek kullanımlık uygulama fırçası yardımıyla diş yüzeyine sürülerek uygulanır. Her çocuk için bir florürlü vernik ürün paketi kullanılır, uygulama sonrası kalan ürüne ait paket "Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne" uygun şekilde bertaraf edilir.
4. Uygulamadan sonra, öğrencinin, 1 saat süreyle hiçbir şey yiyip içmemesi, sonrasında da 4 saat boyunca sert ve sıcak yiyecek-içeceklerden uzak durması sağlanır.
5. Florürlü vernik uygulamasının yapıldığı gün dişler fırçalanmamalı, ertesi sabah kahvaltıdan sonra fırçalanmalı ve düzenli olarak, her gün, kahvaltıdan sonra ve gece yatmadan önce, günde 2 kez fırçalamanın yapılmasına devam edilmelidir.

FLORÜRLÜ VERNİĞİN UYGULANAMAYACAĞI ÇOCUKLAR

1. Alerjik reaksiyona bağlı olarak hastaneye yatmış olan ve astım rahatsızlığı olan,
2. Reçine ve çam fıstığına bağlı bilinen alerjisi olan,
3. Vücudunda döküntüsü olan ya da dudaklarında, ağız içinde, dilinde ve dişetinde yarası bulunan,
4. Suçiçeği gibi döküntülü hastalıklar geçirmekte olan çocuklara florürlü vernik uygulaması yapılmamalıdır.

UYGULAMADA KARŞILAŞILABİLECEK YAN ETKİLER

1. Uygulama esnasında öğürme refleksine bağlı olarak nadiren bulantı veya kusma gelişebilir.
2. Reçine veya çam fıstığı alerjisi olan çocuklarda alerjik reaksiyonlara rastlanabilir. Alerjik reaksiyonlar, ağız içinde kabartılar şeklinde görülebilir.
3. Astım hastalarında çok nadir olarak nefes darlığı gelişebilir.

ÖNERİ: Florürlü vernik uygulaması sonrasında beklenmeyen bir etki görüldüğü takdirde vernik, diş fırçası ve diş ipi kullanılarak diş yüzeyinden temizlenir ve ılık su ile ağız çalkalatılarak çocuğun tükürmesi sağlanır. Sonrasında çocuğun en yakın sağlık merkezine götürülmesi önerilir.

Son 6 ay içerisinde florürlü vernik/jel uygulaması yapıldı mı?

Evet

Hayır

Uygulama tarihi/...../.....

Velisi olduğum İlkokulu sınıfında bulunan oğlum/kızım

.....'in dişlerine florürlü vernik uygulanmasına;

İzin veriyorum.

İzin vermiyorum. (Nedenini işaretleyiniz).

- Çocuğumun alerjisi var.
- Zararlı olduğunu düşünüyorum.
- Faydalı olduğunu düşünmüyorum.
- Yeterince bilgi sahibi değilim.
- Okul dışında florürlü vernik uygulamasını çocuğuma düzenli olarak yaptırıyorum.

Yukarıdaki bilgileri eksiksiz olarak okudum ve anladım. Çocuğumun genel sağlık durumunda meydana gelecek değişiklikleri bildireceğimi kabul ediyorum.

BİLGİLENDİRMEYİ YAPAN

VELİ

Adı Soyadı:
Tarih/ İmza:

Adı Soyadı:
Tarih/ İmza:

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

**KORUYUCU AĞIZ ve DİŞ SAĞLIĞI PROGRAMI
MUAYENE TAKİP FORMU ÖĞRENCİ (2-A)**

Sayfa No:1 / 2

BİRİM/BÖLÜM

TOPLUM SAĞLIĞI HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI
NİĞDE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

2017 / 2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

Bu sayfa, florürlü vernik uygulaması için onam veren ya da vermeyen tüm veliler tarafından doldurulacaktır.

Öğrencinin;

TC. Kimlik Numarası

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Adı Soyadı

.....

Okul/Kurum Adı

.....

Sınıf/Şube

.....

Doğum Tarihi

..... /..... /.....

Cinsiyeti

Kız Erkek

Öğrenci Velisinin;

Adı Soyadı

.....

Telefon Numarası

.....

Eğitim Durumu

Okur-yazar değil Okur-yazar İlkokul
 Ortaokul Lise Yüksekokul / Üniversite

Velisi olduğunuz öğrenci hakkında aşağıda yer alan soruları cevaplayınız:

1- Ortodontik tedavi gördü mü/ görüyor mu?	☐ Hayır ☐ Evet
2- Dişlerini fırçalarken diş eti kanaması oluyor mu?	☐ Yok ☐ Var
3-Kendisine ait diş fırçası var mı?	☐ Yok ☐ Var
4-Diş fırçalama sıklığı nedir?	☐ Fırçalamıyor ☐ Düzensiz fırçalıyor ☐ Günde 1 kez fırçalıyor ☐ Günde 2-4 kez fırçalıyor
5-Ara yüz fırçası / diş ipi kullanıyor mu?	☐ Hayır ☐ Evet
6-En son diş hekimine gitme nedeni nedir?	☐ Hiç gitmedi ☐ Ağrı veya yakınma ☐ Tedavi veya tedavi takibi ☐ Yakınma olmaksızın yılda en az bir kez düzenli kontrol için ☐ Nedenini hatırlamıyorum

Not: Tabloda yer alan her soru için sadece bir seçenek işaretlenmelidir.

Bu sayfa öğrenci velisi tarafından doldurulacaktır.

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

KORUYUCU AĞIZ ve DİŞ SAĞLIĞI PROGRAMI MUAYENE TAKİP FORMU ÖĞRENCİ (2-A)

Sayfa No:2 / 2

BİRİM/BÖLÜM

TOPLUM SAĞLIĞI HİZMETLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI
NİĞDE İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

55	54	53	52	51	61	62	63	64	65	

17	16	15	14	13	12	11	21	22	23	24	25	26	27
47	46	45	44	43	42	41	31	32	33	34	35	36	37

85	84	83	82	81	71	72	73	74	75				

Tablo 1

5 yaş çocuklarında 6 numaralı dişlerin muayenesi unutulmamalıdır!

Taramalar sırasında aşağıdaki kodlamalar kullanılacaktır:

S: Ağızda bulunan mevcut sağlıklı diş ¹	Ç1: Kaviteli çürük diş ²	K1:Kayıp diş (Çürük nedeniyle)
D: Dolgulu diş (Çürük yok) ³	Ç2:Dolgulu ve çürük diş ⁴	K2: Kayıp diş (Diğer sebeplerle) ⁵
0: Sürmemiş ve ağızda görülmemiş diş ⁶	F: Fissür sealant uygulanmış diş	T: Travma ⁷
SP: Kron-köprü ayağı ⁸	N:Değerlendirilemeyen diş ⁹	

1-Ağızda bir kısmı görülen ama tam sürmemiş daimi dişler de sağlıklı dişler gibi "S" ile kodlanır.

2-Bir çukurcuktaki, fissürdeki veya düzgün diş yüzeyindeki bir lezyon, kavite oluşturmuşsa "Ç1" olarak kodlanır. Yine geçici dolgulu dişlerin üzerinde ve fissür sealant uygulanmış dişlerin üzerinde çürük varsa "Ç1" ile kodlanır.

3-Çürük nedeniyle kronlanmış diş "D" olarak kodlanır.

4-Aynı dişte hem çürük hem de dolgu varsa "Ç2" ile kodlanır. Kırık dolgular da "Ç2" olarak kodlanır.

5-Konjenital olarak eksik olduğuna veya periodontal hastalık, travma, ortodontik tedavi gibi sebepler sonucu çekilmiş olduğuna karar verilen dişler "K2" olarak kodlanır. Fizyolojik olarak düşmüş dişler (6 yaş için 71-81 ve 51-61 no.lu dişler gibi) "K1" ya da "K2" olarak kodlanmaz. Fizyolojik olarak düşmüş süt dişine ait kutucuk boş bırakılır.

6-Bu kodlama, daimi dişlerle sınırlıdır. Yerinde süt dişinin de bulunmadığı, sürmemiş bir daimi diş boşluğu için kullanılır. Bu kod, doğuştan eksik olan ya da travma vb. nedenlerle kaybedilen dişleri içermez. Ağızda görülen diş boşluğu, dişin kaybedilmesi nedeniyle oluşmamışsa "0" olarak; dişin kaybedilmesi nedeniyle oluşmuşsa "K1 veya K2" ile kodlanır.

7-Dişte kırık veya travmaya bağlı renk değişikliği "T" olarak kodlanır. Dişte hem kırık hem dolgu varsa da "T" kodu kullanılır. Yine, dişte mevcut olan tedavi (dolgu, kanal tedavisi, kron vb.) travmaya bağlı tedavi ise bu diş "T" olarak kodlanır.

8-Köprülerde, gövde, kayıp (K1 veya K2) olarak kodlanır. Köprü ayakları "SP" olarak kodlanır. Çürük veya travma haricindeki bir nedenle yapılmış kronlama "SP" ile kodlanır. Çürük veya restorasyon belirtisi olmayan, dişin labial yüzünü kaplayan veneer veya laminate veneer "SP" olarak kodlanır.

9-Ortodontik bant varlığı ve şiddetli hipoplazi gibi sebeplerle değerlendirilemeyen sürmüş dişler "N" olarak kodlanır.

Not: Aynı çenede hem süt dişi, hem de o süt dişinin yerine gelecek daimi dişin mevcudiyeti söz konusu ise her ikisi de taşıdığı duruma uygun kodla (S, D, Ç1, Ç2 gibi) kaydedilmelidir.

Tablo 2

1. Öğrencinin ağızda yer tutucu var mı?	☐ Yok	☐ Var
2. Uygulama gününde florürlü vernik uygulaması gerçekleştirilebildi mi?	☐ Hayır	☐ Evet

Diş hekiminin T.C. Kimlik Numarası :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Sınıf Mevcudu:

Tarih:../../.....

İmza:

FLOR VERNİK UYGULAMASINA KATILACAK ATATÜRK ANADOLU SAĞLIK MESLEK LİSESİ
ÖĞRENCİLERİ İSİM LİSTESİ

SN	ADI	SOYADI	TELEFON
1			
2			
3			
4			
Yedek			
Yedek			

Okul Müdürü:

İmza: